

Κατά ταῦτα ἄρα, ἐπειδὴν Ἰωακείμειον εἶναι ἐπίθετον κτητικόν, παραγόμενον ἐκ τοῦ προσωπικοῦ κυρίου ὄντυματος Ἰωακείμου, ἀναγκαῖος ἔχει διὰ τῆς διψήγγου εἰ νὰ γράφηται, οὐχὶ δὲ διὰ τοῦ φωνίντος 1, ὅτε θὰ ἥτο οὐσιαστικὸν καὶ θὰ ἀδύλου—τὸ πολὺ πολὺ—κατὰ τὸ Ἀδροδίδιον κτλ. ναὸν τοῦ Ἰωακείμου, πρὸς τιμὴν τοῦ θεοπάτορος Ἰωακείμου, οὐχὶ δὲ σχολὴν ἢ παρθεναγωγεῖον, δαπάνη τοῦ ἀοιδίμου πατριάρχου Ἰωακείμου τοῦ Β', τοῦ δαιμονίου ἐκείνου πνεύματος, ἀνεγερθέν.

2 Ιανουαρίου 1892.

M. I. ΚΕΦΑΛΑΣ.

Η ΡΩΣΙΑ

ΥΠΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΝ ΕΠΟΨΙΝ.

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἵδε προηγούμενον ἀριθμόν).

Ἡ παραγωγὴ τῆς νάφθας ἐν τῷ Καυκάσῳ ἀνῆλθε τῷ μὲν 1832 εἰς 255,000 πουτίων, τῷ δὲ 1863 εἰς 358,000 πουτίων, τῷ 1869 εἰς 1,685,000 πουτίων καὶ τῷ 1889 εἰς 206,897,000 πουτίων. Τὰ πέριξ τῆς Βακοῦς προμηθεύουσιν ἐκ τῆς τοῦ Καυκάσου παραγωγῆς ἐπέκεινα τῶν 99 %.

Ο τόπος τῆς ἐκμεταλλεύσεως εὑροται ἐν μικρῷ ἀπὸ τῆς πόλεως ἀποστάσει. Αἱ τοῦ πετρελαίου πηγαὶ ἀπαντῶσιν ἐν τοῖς τριτογενεῖσι στρώμασι, τὸ δὲ βάθος τῆς διατρήσεως δὲν ὑπερβαίνει τοὺς 700—900 πόδας. Τῷ 1888 τὰ ὑπὸ ἐκμετάλλευσιν φρέατα ἀνήρχοντο εἰς 239.

Τὰ κυριώτερα φρέατα ὑπὸ ἐκμετάλλευσιν εἰσὶ τὰ τῆς ἑταῖρίας Νομπέλ, τῆς ἑταῖρίας τῆς Κασπίας, τὰ τῆς Βακοῦς, τὰ τῆς Κασπίας καὶ Εὐξείνου, τὰ τῶν Δέμπου καὶ Κοάν, Σιμπαϊὲφ κλπ. Ἡ ἑταῖρία Νομπέλ ἐκμετάλλευται 84 ὄλα φρέατα. Τὰ διυλιστήρια εὑρονται τὸ πλεῖστον ἐν αὐτῇ τῇ Βακοῷ, ὅπου ἀποτελοῦσι τὴν συνοικίαν, ἥτις εἶναι γνωστὴ ὡς μέλαινα πόλις. Τῷ 1889 ὑφίσταντο 147 διυλιστήρια, παράγοντα 181 ἑκατομ. πουτίων, δῶν 62 ἑκατομ. πουτίων ἐλαφρῶν ἐλαίων, 1 ἑκατομ. βαρέων καὶ 113 ἑκατομ. ὑποστάθμης.

Ἡ ὑπὸ τῆς ἑταῖρίας Νομπέλ γνωμένη ἐκμετάλλευσις εἶναι ἡ σπουδαιοτέρα· ἡ ἑταῖρία αὕτη κέκτηται διυλιστήριον πετρελαίου καὶ βενζίνης, ἐργοστάσιον διὰ τὰ πρὸς λίπανσιν ἐλαία, ἐργοστάσιον θεικοῦ ὁξέος καὶ ἀνθρακούχου σόδας. Κατὰ τὸ 1889 κατεργαθεῖσα 44 ἑκατομ. πουτίων νάφθας, ἔξηγαγε 16 ἑκατομ. πουτίων κεκαθαρμένου πετρελαίου. Αὕτη δὲ εἶναι ἡ ἑταῖρία, ἥτις κέκτηται τὸ σπουδαιότερον ὑλικὸν πρὸς μεταφορὰν τοῦ πετρελαίου· τὰ σκάφη αὐτῆς ἀντιπροσωπεύουσιν ἀξιαν 6 ἑκατομ. ρουβλίων, τὰ δὲ ἐν εἰδεί κινστερνῶν βαγόνια αὐτῶν ἀξιαν 3 ἑκατομ. Ἡ ἑταῖρία Naphte, ἥτις διεξάγει τὸ τε ἐμπόριον καὶ τὴν μεταφοράν, κέκτηται 2310 βαγόνια ἐν εἰδεί κινστερνῶν. Ἡ ἑταῖρία Νομπέλ κέκτηται 228 δεξαμενὰς ἐν 42 πόλεσιν.

Τῷ 1889 ἔξηγθισαν τῆς Βακοῦς 164 ἑκατομ. πουτίων πετρελαίου, ἀκαθαρίστου τε καὶ κεκαθαρμένου, δῶν 41 ἑκατομ. διὰ τὸ ἐξωτερικὸν (32 ἑκατομ. πουτίων κεκαθαρμένου τοιούτου). Τὰ 74 % τῆς παραγωγῆς διαβιβάζονται εἰς τὸ ἐσωτερικόν, 26 % δὲ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἥτοι εἰς Ἀγγλίαν, Τουρκίαν, Αὔστριαν, Γερμανίαν, Βέλγιον καὶ Ἰταλίαν. Ἡ Γαλλία ἔρχεται δεκάτη τετάρτη ἐν τῇ σειρᾷ. Τὸ μονοπώλιον τῶν γάλλων διυλιστῶν, οἵτινες ἐπωφελούμενοι βαρέος δικαιώματος εἰσαγωγῆς, πωλοῦσι τὸ πετρελαίου ἐν τιμῇ μεγάλῃ εἰς τοὺς καταναλωτάς, δὲν ἐπιτρέπει τὴν εἰσαγωγὴν ρωσικῶν πετρελαίων εἰς Γαλλίαν.

Κατὰ τὸν καθηγητὴν Μενδελεΐεφ, τὴν πρώτην ἐν τῷ ζητήματι τοῦ πετρελαίου ἐπιστημονικὴν αὐθεντείαν, οὐδεμίᾳ ὑφίσταται ἐνδειξὶς προσεχοῦς ἐξαντλήσεως τῆς λεκάνης τῆς Βακοῦς, παραλειπούμενων τῶν ὄλλων πετρελαιοθέρων μερῶν τῆς Ρωσίας, ἀτιναναμένουσιν εἰσέτι τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ πλούτου αὐτῶν.

Παρὰ τὸν συναγωνισμὸν τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ἰνδικῆς, ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ρωσικοῦ ἐμπορίου δημητριακῶν προάγεται ἀπὸ εἰκοσιπενταετίας ἥδη. Ἰδού ὁ μέσος ὄρος ἐξαγωγῆς κατὰ πενταετεῖς περιόδους:

1867—1871	149.5	ἑκατομ. πουτ.
1872—1876	199.6	" "
1877—1881	282.7	" "
1882—1886	312.3	" "
1887—1889	447.2	" "

Ἡ ἀνάπτυξις αὕτη ἐπετεύχθη παρὰ τὸν συναγωνισμὸν τῶν ἔνων χωρῶν καὶ παρὰ τὴν ἐπιβολὴν τελωνειακῶν δασμῶν ἐν τοῖς πλείστοις τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν. Ἡ ζητησίς ἐκ μέρους τῶν χωρῶν, ἐν αἷς ἐπικρατεῖ ἡ βιομηχανικὴ παραγωγὴ καὶ ἐν ταῖς ὅποιαις ἡ ἐπιχώριος γεωργικὴ ἐπιφροὴ δὲν ἐπαρκεῖ πλέον εἰς τὰς ἀνάγκας, αὐξάνει κατὰ σταθερὰν ἀναλογίαν.

Ἡ τῶν διητηρῶν καλλιέργεια πᾶξησε καὶ αὐξάνει διαρκῶς ἐν τοῖς τμήμασι τῶν στεπῶν καὶ ιδίᾳ ἐν τῷ ΝΑ τμήματι. Αἱ δὲ τὰς καλλιέργειας μέθοδοι βελτιώνται, ως ἀποδείκνυται ὑπὸ τῆς μείζονος χρονιμοποιήσεως τελειοποιημένων γεωργικῶν ἐγγαλείων. Τὸ προϊόν τῶν πεδιάδων κατέστη πλειότερον καὶ κανονικώτερον.

Ο μέσος ὄρος τῆς καθαρᾶς ἐσδόδειας τῆς εὐρωπαϊκῆς Ρωσίας (ἄνευ τῶν πολωνικῶν ἐπαρχιῶν καὶ ἔξαιρεσει τοῦ διὰ σπορὰν χρονιμεύοντος ποδοῦ) ὑπελογίσθη ἀπὸ τοῦ 1870—1879 εἰς 1,614 ἑκατομ. πουτίων, ποτὶ ἐπιτίθεν αὔξησις 8 %. Ἀπὸ τοῦ 1870—1879 ἡ Ρωσία ἔξηγαγε κατὰ μέσον ὄρον 236 ἑκατομ. πουτίων κατ' ἔτος, ποτὶ 14,7 % ἐκ τῆς δηλού παραγωγῆς, ἀπὸ δὲ τοῦ 1882—1889, 364 ἑκατομ. πουτίων ποτὶ 20 %. Ο μέσος ὄρος τοῦ διαθέσιμου σίτου διὰ τὴν ἐπιχώριον κατανάλωσιν ἀνῆλθεν ἀπὸ 13,18 πουτίων εἰς 13,53 πούτια καθ' ἕκαστον ἀτομον.

Ἴδού ἡ μέση παραγωγὴ κατὰ σύγκρισιν δύο συναγωνιστῶν τῆς Ρωσίας καὶ τῶν Ηνωμένων Πολιτειῶν.

Ἐκατομ. Τσετβερτίων		
Ρωσία	Ηνωμ.	Πολιτείαι
Σῖτος	37	79
Σίκαλις	112	4.3
Βρώμη	89	112
Κριθή	22.5	10.4

Ἡ δὲ κατὰ μέσον ὄρον ἐξαγωγὴ εἶχεν φύδε:

Ἐκατομ. Τσετβερτίων		
Ρωσία	Ηνωμ.	Πολιτείαι
Σῖτος	130.8	213.9
Σίκαλις	75.1	3.6
Βρώμη	51.3	2.7
Κριθή	43.4	0.9
Ἄραβδόσιτος	21.9	81.2

Ἡ τῆς σικάλεως παραγωγὴ¹⁾ εἶναι ἡ ἐπικρατεστέρα ἐν Ρωσίᾳ, ἐνῷ ἐν ταῖς Ηνωμέναις Πολιτείαις εἶναι ἀσήμαντος· τοῦτο προέρχεται ἐκ κλιματολογικῶν αἰτίων.

Ολόκληρος ἡ βρόειος Ρωσία καὶ μέγα μέρος τῆς κεντρικῆς ζώνης εἶναι διάγονον κατάλληλοι διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ σίτου.

1) Ἡ τοῦ 1891 παραγωγὴ ὑπῆρξεν ἀτυχῶς λίαν ἐλαττωματική, ἵστα ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Νίζνι-Νοστρόβ, Σιμπίρσκ, Σαρατόβου, Οὐφας, Πένζας, Τούλας, Καζάν, Σαμάρας, Ὁρεμσούργου, Ταμπόβου, Ριάζαν, Βορονέζ καὶ Βιάτκας. Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐξωτερικῆς προμηθείας ὑπὸ τὴν ἐποψίην τῶν σπορῶν καὶ τῆς τροφῆς ἡ κυβέρνησης ἡναγκάσθη ἡ ἀποφασίση τὴν ἀπαγόρευσιν τὴν ἐξαγωγὴν τῆς σικάλεως ἀπὸ τῆς 15)27 αὐγούστου 1891. Ἡ μέση ἐτησία ἐσοδεῖα τῆς σικάλεως ἀπὸ τοῦ 1883—1890 ἀνῆλθεν εἰς 794 ἑκατομ. πουτίων δῶν τὰ 78 ἑκατομ. πρὸς ἐξαγωγὴν. Τὸ πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν ἀπαιτούμενον ποσὸν ἀνέργεται εἰς 776 ἑκατομ. καὶ τὸ πρὸς σπορῶν εἰς 218 ἑκατομ. πουτίων.

Όπωσδήποτε, έτερον τούτου αίτιον είναι ή έπιμόνως έξακολουθούσα τριετής διαδοχή ήτη καλλιεργεία τοῦ ἐδάφους, τοῦθ' ὅπερ ἐπικρατεῖ ως βάσις τοῦ ρωσικοῦ γεωργικοῦ συστήματος, καὶ η ἔλλειψη κόπρου, ὀφειλομένη εἰς τὴν καθυστερούσαν εἰδέτη κτηνοτροφίαν.

Διὰν ἐνδιαφέρει η ἀκριβῆς γνῶσις τῶν καταναλωτῶν τῶν ἑξαγομένων δημητριακῶν. Τοῦτο ὅμως είναι δυσχερέστερον παρ' ὅσον πιστεύεται. Ἀγορά, γνωμένη ἐκ μέρους ἐμπορικοῦ οἴκου τοῦ Λονδίνου ή τῆς Μασσαλίας, δὲν συνεπάγεται ὅτι ὁ ρωσικὸς σῖτος ή η ρωσικὴ βρώμη καταναλίσκονται ἐν Γαλλίᾳ ή ἐν Ἀγγλίᾳ.

Κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ 1883—1887 περιόδου ή Γερμανία ἔλαβεν 25,36 %, ή Ἀγγλία 23,75, ή Ὀλλανδία 12,23 ή Γαλλία 9,50, ή Ἰταλία 7,37, τὸ Βέλγιον 6,34 % τῶν ἑξαγομένων ρωσικῶν δημητριακῶν. Μέρος ὅμως σίτων εἰσαγομένων εἰς Ὀλλανδίαν καὶ Βέλγιον διέρχεται μόνον τὰς χώρας ταύτας: ή Ἐλβετία είναι πελάτις τῆς Ρωσίας διὰ μέσου τῆς Γαλλίας, τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Γερμανίας.

Ἡ Γερμανία εἰσάγει τὸ ὥμισυ τῆς ἐκ Ρωσίας ἑξαγομένης σικάλεως, καθόδον μάλιστα ή Ρωσία δὲν ἔχει σπουδαῖον ἀνταγωνιστὴν ἐν τῷ ἐμπορεύματι τούτῳ. ἐνῶ ὡς πρὸς τὴν βρώμην καὶ τὴν κριθὴν ή Ἀγγλία ζητεῖ τὴν μεγίστην τούτων ποσότητα.

Κατὰ τὴν πενταετὴν ἀπὸ τοῦ 1883—1887 περιόδου, τὸ σύνολον τῆς ἑξαγωγῆς τῶν χωρῶν, αἵτινες εἶχον πλεονάζοντα σιτηρά, ἀνῆλθεν εἰς 1 δισεκατομμύριον ποστίων περίπου. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου ή Ρωσία ἐπομψήθευε 35 %, αἱ Ἡνωμ. Πολιτεῖαι 33 %, ή Ρουμανία 8 %, αἱ Ἰνδίαι 7 1/2 %, ή Αὐστραλία 4,3 %, ή Ἀργεντινὴ Δημοκρατία 3,6 %, δὲ Καναδᾶς 2,8 % καὶ η Αὐστραλία 2,3 %. Ως πρὸς τὴν σίκαλιν ή Ρωσία προμηθεύει 88 % ἐκ τοῦ δὲ τοῦ ποσοῦ, 67 δὲ τοῖς 100 βρώμης καὶ 32 % κριθῆς.

Κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ 1875—1883 περιόδου ή ξένην εἰσαγωγὴν ἦτο κατὰ μέσον ὅρον ἐν τῇ Γαλλίᾳ 11,574,000 στατήρων, ἀποτελουμένων ἀποκλειστικῶς σχεδὸν ἐκ σιτηρῶν τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν (5,200,000 στατήρ.) καὶ ἐκ σίτου τῆς Ρωσίας (5,080,000). Κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ 1884—1888 περιόδου ή ρωσικὴ ἑξαγωγὴ ἀπήνεγκε κατ' ἕτος εἰς τὴν γαλλικὴν ἀγορὰν 2,442,008 στατήρας, ἐνῶ αἱ Ἡνωμ. Πολιτεῖαι ἐπομψήθευσαν 2,576,000.

Τῷ 1889 ή Ρωσία ἦτο τὸ κράτος, ὅπερ ὑπερίσχυσε τῶν ἀνταγωνιστῶν αὐτοῦ.

Παρεθήκαμεν ἡδη ἀνωτέρῳ ὅτι τὸ ἑξατερικὸν ἐμπόριον τῆς Ρωσίας διπλεκτὸς ἀνεπτύσθετο, ως φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ ἑξῆς πίνακος.

Ἐτη	Ἐξαγωγὴ	Εἰσαγωγὴ	Ολικὸν
1886	488	426	914
1887	622	399	1021
1888	793	390	1183
1889	766	437	1203

"Ἄν δε λάβωμεν ὑπ' ὅψιν τὸ ποσὸν τῆς ἑξαγωγῆς εἰς ἐν ἑκαστον τῶν κρατῶν κατ' ἴδιαν, θὰ εὔρωμεν ὅτι αὕτη εἰχεν εἰς ἑκατομμύρια δουβλίων ὥδε:

1884 1889

Γερμανία	182	190
Ἡνωμ. βασιλείου (Ἀγγλία)	152	257
Ὀλλανδία	47	45
Γαλλία	39	35
Ἰταλία	18	27
Αὐστρία	30	27
Βέλγιον	22	24.

"Η δὲ εἰσαγωγὴ κατ' ἴδιαν ἐπίσης εἶχεν ὥδε:

1884 1889

Γερμανία	175	124
Ἡνωμ. βασιλείου	123	95
Ὀλλανδία	6	4
Γαλλία	18	18 (1)
Ἰταλία	11	7
Αὐστρία	20	18
Βέλγιον	9	7.

Ἡ Ρωσία προέβη εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τῶν τελωνειακῶν αὐτῆς δασμῶν. Τὸ νέον δασμολόγιον προξεῖται ἐφαρμοζόμενον ἀπὸ τῆς 1/13 ιουλίου 1891 καὶ περιλαμβάνει μὲν ἐλαφροτέρους δασμούς ἐπὶ τινῶν εἰδῶν, καταργεῖ δὲ τὸ πρόσθιον δασμὸν 20 %, δητὶς εἰσῆχθον τῷ 1890 κατὰ τὴν ὑπέρμετρον ὑπερτίμησιν τοῦ συναλλαγμάτων.

Θὺ δὲ ἔχοχόμεθα τοῦ θέματος ήμῶν, ἐὰν ηθέλομεν νὰ ἐκθέσωμεν τὰ κατὰ τὸν διοργανισμὸν τῆς οἰκονομίας. πίστεως, τὴν λειτουργίαν τῆς Τραπέζης τῆς Ρωσίας, ἥτις ἔχει ἐναποτελεμένον χρυσὸν ὑπὲρ τὸ δισεκατομμύριον φοράγκων ἀξίας, τὴν λειτουργίαν τῶν μεγάλων ιδιωτικῶν τραπέζων, τῆς ἑγγείου τραπέζης τῶν εὐγενῶν, τῆς τῶν γεωργῶν καὶ δέκα ιδιαιτέρων τραπέζων ὑποθικεύσεως. Τὰ ἀποταμευτήρια, ὑπίναται μόλις ἀρχονται ἀναπτυσσόμενα, ἔχουσιν ἥδη τὰ 161 ἑκατομ. δουβλίων κατατείμενα.

Ἡ Ρωσία ἀπολαμβάνει ἥδη τοὺς καρποὺς τῆς εὐπρεποῦς ἑξατερικῆς αὐτῆς πολιτικῆς καὶ τῆς συνέσεως, μεθ' ὧν τὰ οἰκονομικὰ αὐτῆς διοικοῦνται. Ἡ οἰκονομικὴ πίστις, ἥς ἀπολαύει, δὲν ἔπαισθε προαγομένη ἀπὸ τινῶν: τὸ 40 % ἀδίκιετο περίπου εἰς τὸ ἀριθμὸν καὶ διατηρεῖται αὐτόθι, τούτεστι εὐρίσκεται κατὰ 10 ἔως 12 σημεῖα ἀνωτέρω ή τὸ 5 % πρὸ τετραετίας ἥ πενταετίας: τὸ 3 % ὑπερέβη τὴν τιμὴν τῶν 85% τὸ γούνιον, ὅπερ τῷ 1887 ἔγινε 2 φρ. καὶ 10, ὑπερέβη τὰ 3 φρ. Ἡ κακὴ ἐσοδεία τοῦ 1891 καὶ ἡ ἐν τῇ ὑποτιμήσει τῆς γερμανικῆς ἀγορᾶς κερδοσκοπία, ἀγορᾶς, ἥς ἡ ἐναντίον τῶν ρωσικῶν κεφαλαίων καταφορὰ πούσην ἀπὸ τῆς εἰς Κρονστάδον ἐπισκέψεως τοῦ γαλλικοῦ στόλου, ἐπίνεγκε τὴν ἑκπτωσιν τοῦ γουνδίου εἰς 2 φρ.

Ἡ Ρωσία ἐνισχυθεῖδα ὑπὸ τῆς ὑποστηριζούσεως τῆς γαλλικῆς ἀγορᾶς ἥδην ὥθη νὰ προσθῇ νικηφόρως εἰς δειρὰν ὄλην μετατροπῶν, νὰ καταστῇ ἀνεξάρτητος τοῦ λογιστιστηρίου τοῦ Βερολίνου καὶ ἐπιτυχῶν νὰ ἐκδώῃ ἐν Παρισίοις δάνειον 500 ἑκατομ. φοράγκων πρὸς 3 % εἰς 79 3/4, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ κατὰ τίνα τρόπου νέον ὄλως δι' αὐτήν τύπον. Τὸ δάνειον τοῦτο ἔξεδόθη ὑπὸ τῆς Ἑγγείου Πιστώσεως καὶ τῶν μεγάλων πιστωτικῶν καθιδρυμάτων.

Ἡ οἰκονομικὴ ιστορία τῆς Ρωσίας ἀπὸ δεκάδος περίπου ἐτῶν εἶναι διδακτικωτάτη καὶ καταδείκνυται τίνι τρόπῳ χώρα τις ἀνορθοῦται ὑπὸ τὴν ἐποψίν τοῦ προϋπολογισμοῦ, πῶς ἀπαλλάσσεται οἰκονομικῆς κρίσεως, πῶς εἰσέρχεται εἰς ἐποχὴν βελτιώσεως κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην μάλιστα, καθ' ἣν οἱ οἰκονομικῆς αὐτῆς πίστεως δολοφόνοι διαδαλπίζουσι τὴν καταστροφὴν αὐτῆς. Ἀναμιμνήσκονται πάντες τῆς ὑσυνέτου ἐκστρατείας, ἥς ὁ πρίγκηψ Βίσμαρκ κατηρέξατο κατὰ ιούλιον τοῦ 1887, τῇ βοηθείᾳ τῶν ἐπὶ μισθῷ φωναδικούντων, καὶ ἥτις τοδούτον ἀκριβῶς ἐστοιχίσει τοῖς γερμανοῖς τραπεζίταις, οἵτινες ἔγένοντο ταύτοχρονως τὰ τε δργανα καὶ τὰ θύματα τοῦ μισθοῦς αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ τὰ ἡμετέρημα ἐκεῖνα φύλλα ἔγραφον κατ' ἀνωτέραν διαταγὴν, δὲν ἔβλεπον προφανῆ σημεῖα βελτιώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἐπαναληφεῖς τῶν ἐργασιῶν, αἵτινες δὲν διέφευγον τὰ δύματα τῶν ἐν τοῖς οἰκονομικοῖς ἐμπειρόων. Κατὰ τὸ ζενίθ μάλιστα τοῦ ἀγῶνος ὁ καθηγητὴς τὸν Σάντς δέν ἐθοβίζει τὰ ἀναλύσθη τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς Ρωσίας καὶ νὰ καταλήξῃ εἰς ἐποικοδομητικὸν ἀποτέλεσμα. Οἱ ἐν Γαλλίᾳ ἀπέδειξαν μεγάλην διορατικότητα, βοηθούθεντες μάλιστα ὑπὸ ἀριθμῶν δημοσιευθέντων ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῶν Συζητήσεων», τῷ «Γάλλων οἰκονομολόγων», τῷ «Ἐφημερίδι τῶν Οἰκονομολόγων» καὶ ὑποστηριχθέντες ὑπὸ τῆς ἀδιαμφισβήτητου αὐθεντείας τοῦ κ. Παύλου Λερού Μπωλιέ.

Τῷ 1876 ή Ρωσία κατώρθωσε νὰ διατελῇ ἐν εὐαρέστῳ οἰκονομικῇ καταστάσει, ἥτις διεκρίνετο ἐπὶ πλεονάσμασιν ἐσόδων, δὲν ἀνατολικὸς δῆμος πόλεμος δεινὸν ἐπίνεγκε καταστροφὴν ἐν τῷ μετὰ πολλῆς τῆς δυσχερείας συντελεσθέντι ἔργῳ τοῦ κ. Ρόυτερον καὶ ἐπέβαλε βαθυτάτης θυσίας εἰς τε τοὺς φορολογουμένους καὶ εἰς τὸ κράτος ἡ ἐκκαθάρισις τῶν πολεμικῶν δαπανῶν ἐπετεύχθη μόνον διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ δημοσίου χρέους, διὰ τῆς αἰτίσεως νέων φόρων καὶ διὰ τῆς καταργήσεως ἀρχαίων τοιούτων. Ἐνταῦθα πράγματα ἔγκειται ή πρωτοτυπία τῆς ρωσικῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς, ἐν τῷ ἀδόβως δηλ. προβαίνειν εἰς μεταρρυθμούς τῆς φορολογίας ἐν στιγμαῖς δυσχερείας.

1) 13 ἑκατομμύρια τῷ 1887 καὶ τῷ 1888.

Οι προϋπολογισμοί τοῦ 1878 και τοῦ 1879 δεικνύουσι πλεόνασμα 28 και 20 έκατομμυρίων, ἀλλ' είτα ἐπέρχεται περιόδος ἐλλειμάτων, δεινωθεῖσα και ὑπὸ τῶν κακῶν ἐδοειδῶν (1879 και 1880). Ἀπὸ τοῦ 1883—1886 οἱ Ρώσοι ἐπεδόθησαν εἰς μεταρρύθμιστν τῶν ἐδόδων τοῦ δημοσίου ταμείου, συνεπείᾳ τῆς ὅποιας αἱ γεωργικαὶ τάξεις, ἀνακουφισθεῖσαι, ἐπλήγοντο κατὰ 47 έκατομμύρια (30 %) ὀλιγότερα τῶν ὅσα ἐπλήγοντο πρὸ τοῦ 1882.

Τὸ ἐλλειμμα ἀνῆλθε τῷ 1883 εἰς 23 έκατομ., τῷ 1884 εἰς 21 έκατομ., τῷ 1885 εἰς 42 έκατομ., και τῷ 1886 εἰς 51 έκατομμύρια. Τῷ 1887 ὅμως μόνον εἰς 6 έκατομμύρια ἀνῆλθε τὸ ἐλλειμμα, μολονότι προεβλέπετο ὅτι θ' ἀνήρχετο εἰς 36 έκατομμύρια.

Κατὰ τὸ ἐπιόν ἔτος ὁ κ. Βισνεγράδσκης, ὅστις διεδέξατο τὸν κ. Μπούνζ, κατώρθωσε νὰ ἔξασκησῃ μεῖζονα κρίσιν, οὔτως ὥστε ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1888 ἀφῆκε πλεόνασμα 60 έκατομ. ρουβλίων, τοῦθ' ὅπερ ἐπέτρεψε νὰ καλυφθῶσιν αἱ ἔκτακτοι δαπάναι διὰ τῶν τακτικῶν ἐδόδων τῆς χρήσεως και νὰ μείνῃ πρὸς τούτοις καθαρὸν πλεόνασμα 34 έκατομμυρίων. Τὰ συνήθη ἔσδοια ὑπερέβησαν τὰς ἐκ 4 έκατομ. προσδέλεις. Τὸ πλεόνασμα τῶν τε ἔκτακτων και τακτικῶν ἐδόδων ἀνῆλθε τῷ 1889 εἰς 56 έκατομ., τὸ δὲ πλεόνασμα τοῦ τακτικοῦ προϋπολογισμοῦ, τῇ εἰς αὐτὸν προσθήκη τοῦ ὑπολοίπου τῆς ληξάστης χρήσεως, ἀνῆλθεν εἰς 89 έκατομμύρια ρουβλίων.

Τῷ 1889 ἡ Ρωσία ἀπέσθεσε 18 έκατομ. τοῦ κυματνομένου χρέους και ἐπλήγωσε τὴν τελευταίαν δόσιν τοῦ δανείου τῶν 400 έκατομ., ὥπερ εἶχε συνάψει ἐκ τῆς ρωσικῆς Τραπέζης κατὰ τὸν ἀνατολικὸν πόλεμον, ἐκτὸς τῆς αὐτομάτου ἀποσθέσεως 38 έκατομ. ρουβλίων. Πρὸς τούτοις ἐποιήσατο μεταρρυπάς, ἐπὶ δανείων 5 % εἰς χρυσὸν ἀνερχομένων εἰς 2 δισεκατομμύρια φράγκων περίπου.

Ἡ χρῆσις τοῦ 1890 ὑπῆρξεν ἐπίσης εύνοϊκή οἱ ἔμμεσοι φόροι, καιπερ ὑπολογισθέντες εἰς 491,259,000 ρουβλίων, παρέσχον διαφορὰν ἐπὶ πλέον 44,804,000 ρουβλίων, οἱ δὲ ἄμεσοι φόροι, καιπερ ὑπολογισθέντες εἰς 87,156,000 ρουβλίων, παρέσχον διαφορὰν ἐπὶ πλέον κατὰ 2,027,000 ρουβλίων. Ἡ ἐπὶ πλέον διαφορὰ τῶν τακτικῶν ἐδόδων ἀπὸ τῶν τακτικῶν δαπανῶν ἀνῆλθεν εἰς 65,960,000 ρουβλίων, ἐνῷ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ προεβλέπετο διαφορὰ μόνον ἐξ 1,440,000 ρουβλίων. Αἱ συνήθεις δαπάναι ἀνῆλθον εἰς 877,783, 98 ρουβλία ἀντὶ τῶν προβλεψθέντων 890 έκατομ. Τὸ πλεόνασμα τοῦτο ἐπήρεσεν εἰς κάλυψιν τῶν ἔκτακτων δαπανῶν, τῷ προβλεψθεῖσῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1890, ἥτοι 57,819,000 ρουβλίων, ἀπομεινάντος και ὑπολοίπου ἐξ 8,041,000 ρουβλίων. Τὰ ἔσδοια τοῦ ἔκτακτου προϋπολογισμοῦ ἀνῆλθον εἰς 46,186,000. Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν κατώρθωσε νὰ προσῆῃ εἰς ἀπόσθεσιν ἐκ τοῦ δημοσίου χρέους ποσοῦ 51,761,000 ρουβλίων, ἐκτὸς τοῦ συνήθους ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ ποσοῦ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Τῷ 1891 τὰ τακτικὰ ἔσδοια ὑπελογισθένταν εἰς 897 έκατομ., αἱ δὲ τακτικαὶ δαπάναι εἰς 895 έκατομ., ὑπολειπομένου πλεονάσματος ἐξ 1,868,000 ρουβλίων.

Οἱ ἔμμεσοι φόροι παρέσχον 491 έκατομ., οἱ ἄμεσοι 88 έκατομ., τὰ δικαιώματα τοῦ στέμματος 34 έκατομ. και τὸ ἐπέσθιον ποσὸν ἔχαγορᾶς ἐκ μέρους τῶν χωρικῶν 95 έκατομ.

Αἱ δαπάναι τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν ὑπελογισθένταν εἰς 226 έκατομ. ρουβλίων, ίσαι περίπου πρὸς τὰς τοῦ 1889· διὰ τὸ ναυτικὸν ὀρθίσθησαν 44 έκατομ., ποσὸν ἵστον πρὸς τὸ τοῦ 1886. Ἐκ τούτων καταφαίνεται ἡ σταθερότης τοῦ στρατιωτικοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Ρωσίας. Τὸ ἔτος τοῦτο αἱ ἔκτακτοι δαπάναι διὰ τὰ νέα ὅπλα ἀνῆλθον εἰς 20 έκατομ. ρουβλίων.

Ἐν τῷ κεφαλαίῳ τοῦ δημοσίου χρέους προεβλέψθη ἐλάττωσις δαπανῶν κατὰ 9 1/2 έκατομ. ρουβλίων, προερχομένη ἐν μέρει ἐκ τῶν μεταρρυπῶν και τῆς βελτιώσεως τοῦ συναλλάγματος, ὑπολογισμένου ἐπὶ τῇ βάσει 1 ρουβλ. 60 ἀντὶ 1 ρουβλ. 70 δι' 1 ρουβλ. χρυσοῦν. Ἡ ὑπορεσία τοῦ δημοσίου χρέους (τόκοι και χρεωλύτια) τῷ 1891 ἀπίστει 256 έκατομ. ρουβλίων ἀντὶ 266 έκατομμύρια τῷ 1890, 270 έκατομμυρίων τῷ 1889, 279 έκατομ. τῷ 1888 και 280 έκατομ. τῷ 1887 ἥτοι 24 έκατομ. ρουβλίων ἐπὶ ἐλάττων τὸν τῷ 1887). Πρὸς τούτοις τὸ ποσὸν τοῦ κυματνομένου χρέους ὑπεβιβάσθη εἰς ὃ ποσὸν ἀνήρχετο τῷ 1884.

"Ινα κατανοηθῇ ἡ οἰκονομία, πτῖς προέκυψε τῇ Ρωσίᾳ ἐκ τῶν μεταρρυπῶν ποσῶν ἀνερχομένων εἰς 1,740 έκατομ. ρουβλίων, παρατιθέμεθα φέδε τοὺς ἔξις ἀριθμούς.

Ἐπέσθιον ποσὸν ὑπορεσίας δημοσίου χρέους

	1887	1891	1892
Χρέος εἰς χρυσὸν	73,264,000 χρ. ρουβλ.	65,524,000	61,175,000
» » χαρτονόμ.	155,219,000	151,800,000	143,710,000

Τῷ 1892 τὸ ποσὸν τῆς ἑξυπορετήσεως τοῦ χρέους ὑπολείπεται τοῦ 1891 κατὰ 15,624,703 ρουβλίων.

Ο ἔκτακτος προϋπολογισμὸς τοῦ 1891 προορίζει 43 έκατομ. διὰ τοὺς διδηροδόμους και τοὺς λιμένας και 20 έκατομ. διὰ τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ ὅπλισμοῦ.

"Οταν ἐπισταμένων ἔξετάσθων τὴν ἔκθεσιν τῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ καταστάσεως τῆς Ρωσίας, εύνοϊκὰς θὰ ἀποκομιδωμεν ἐντυπώσεις, αἴτινες θὰ αὐξήσωσιν ἐτὶ τὸν φιλειρηνικὸν ἐπίλογον ὅστις περατοῦ τὴν ἔκθεσιν τοῦ κ. Βισνεγράδσκην και δι' οὐ δύουσγός ἔξύμνυνθε τὸν νομοταγὴν πολιτείαν τοῦ μονάρχου, ὅστις ἔγγιαται περὶ τῆς τιμῆς και τῶν συμφερόντων τοῦ κράτους, ἐνσύνων σύναρια και τὴν οἰκονομικὴν αὐτοῦ πίστιν.

Οι ἐν Ρωσίᾳ προσπαθοῦσι ν' ἀποφύγωσι τὰς ἀνωφελεῖς ἡ ὑπερβολικὰς δαπάνας, νὰ ἐπεκτείνωσι μετὰ προφυλάξεως τὸ διδηροδόμικὸν σύμπλεγμα και νὰ τηρήσωσι κλειστὴν τὴν πύλην τῶν συμπλωματικῶν πιστώσεων. Εκτὸς αὐτομάτου ἀποσθέσεως 100 περίπου ἔκατομ. φράγκων, ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν διεξήγαγεν ἐπιτυχῶς πολλὰς ἐπεχειρήσεις μεταρρυπῆς, αἴτινες ἀνεκούφισαν τὸ βάρος τοῦ δημοσίου χρέους, ἐλάττωσε τὸ κυματνόμενον χρέος και κατώρθωσε νὰ προικίσῃ τὸ θιδαιοφυλάκιον δι' ὑπερόγκων διαθεσίμων ποσῶν εἰς χρυσὸν ἢ παρὰ τοῖς ἔνοισι τραπεζίταις.

"Αν ἀπὸ τοῦ 1888 ἡ Ρωσία ἐποιήσατο ἔκκλησιν πρὸς τὴν οἰκονομικὴν πίστιν, τοῦτο ἐγένετο οὐχὶ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλ' ἀποκλειστικῶς πρὸς τὸν σκοπὸν μεταρρυπῆς τῶν 5 % και 4 % δανείων αὐτῆς η χάριν κατασκευῆς διδηροδόμικων γραμμῶν ὑπὸ ιδιαιτέρου δρου, ἔξασθαλιζόντος τὸ θιδαιοφυλάκιον ἀπὸ πάσης ἀπωλείας: ή κατασκευὴ και ἡ ἐκμετάλλευσις διδηροδόμικῶν γραμμῶν ἀνετέθη εἰς τὰς πλουσιωτέρας ιδιωτικὰς ἑταῖριας. Ἡ Ρωσία μετέτρεψε και ἐπλήγωσε πλειονάσθια παρατείσθι.

Συχνάκις συνεπείᾳ ἐπιτυχῶν τινῶν προϋπολογισμῶν, ἐγκαταλιπόντων μεγάλα πλεονάσματα, ὑπουργός τις τῶν οἰκονομικῶν παραδύρεται εἰς μεγαλεπιβόλους ἐπιχειρήσεις και εἰς τυχοδιωκτικὴν πολιτικήν, παραμελῶν τοὺς ἀντιξόους παράγοντας οἵτινες δύνανται νὰ διεγερθῶσι κατ' αὐτοῦ και μὴ καταρτίζων τὰς προβλέψεις αὐτοῦ μετὰ τῆς αὐτῆς αὐστηρότητος. Τοιοῦτο τὸ δὲν δύναται τις νὰ κατηγορήσῃ τοῦ κ. Βισνεγράδσκην διαχέρεια και τὸ μέγεθος τῶν ἐπιχειρήσεων δὲν φοίτησιν αὐτόν, τοῦτο δὲ κατέδειξεν ἐν τε τὰς μεταρρυπαῖς τῶν δανείων και ἐν τῇ εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν διδηροδόμων ἀφορῶσῃ πολιτικῇ. Ταῦτο χρόνως εἰς ὑψηλὸν βαθὺὸν εύμοιρῶν περινοίας ἄμα καὶ διορατικότητος, δὲν παραδύρεται ποσῶν ὑπὸ τῆς ἐπιτυχίας. Τὸν τοῦ 1891 προϋπολογισμὸν κατήρτισε μετὰ πολλῷ μείζονος μετριώτης η τοὺς προγνούμενους και ἐπὶ τῇ βάσει αὐστηρότερας μεθόδου, η ἐνταῦθα ἀνάπτυξις τῆς ὅποιας μακρὸν θ' ἀπήτει λόγον.

Η κακὴ ἐδοεία τοῦ 1891 ἐπέβαλλε τῷ 1892 ἑπέρασθείη τοῦ οἰκονομικῶν τὸ καθηκόντων τοῦ διδηροδόμων ἀφορῶσῃ πολιτική. Ταῦτο χρόνως εἰς ὑψηλὸν βαθὺὸν εύμοιρῶν περινοίας τόκοι και χρεωλύτια τοῦ 1891 καταφαίνεται εἰς 24 έκατομμύρια ρουβλίων, αἱ δὲ ἐν τῷ ἔκτακτῳ φεύγοντας τῶν 256 έκατομ. ρουβλίων ἀντὶ 266 έκατομμύρια τῷ 1890, 270 έκατομμυρίων τῷ 1889, 279 έκατομ. τῷ 1888 και 280 έκατομ. τῷ 1887. Πρὸς τούτοις τὸ ποσὸν τοῦ κυματνομένου χρέους ὑπεβιβάσθη εἰς ὃ ποσὸν ἀνήρχετο τῷ 1884.

Προσθέσωμεν ἐν τέλει ὅτι τὸ ἐλεγκτικὸν τμῆμα τοῦ κράτους λειτουργεῖ μετὰ τοσαύτης αὐστηρότητος και εἰλικρινείας ἐν Ρωσίᾳ, μεθ' ἓντος και τὸ ἐν Γαλλίᾳ λογιστήριον (Cour des comptes), και ὅτι η δημοσίευσις τῆς διακανονίσεως τῶν Δηξασῶν χρήσεων ἐκτελεῖται μετ' ἀξιεπαίνου ταχύτητος.

Η ἀνωτέρω σκιαγραφία παρέχει ιδέαν τῶν παντοειδῶν πόδων, δι' ὃν η φύσις και η ἐπίμονος ἐργασία ἐπροίκισαν τὴν Ρωσίαν και οἵτινες ὑπόσχονται ἐτὶ αὐτῆς μακρὰ ἐτὶ οἰκονομικῆς προόδου.